

своитѣ тежки мъжи. Той не можеше да отиде въ Версаяль за да са прости съ краля, и писа Вержену: «Моля васъ да ми направите тѣзи милость, като изразите съ най голѣма почеть на Негово Величество моето дълбоко чувство на благодарность за всички безцѣнни добрини, които той по своята добрина показва къмъ мое-то отечество. Туй чувство ще изпълнява съ силно въспоминанье остатъка на моя животъ и дълбоко ще са запечата въ сърдцата на всичкитѣ ми съграждани. Моля Бога да излѣе всичкитѣ си благословии върху краля, върху кралицата, върху дѣцата имъ и върху всичката кралевска челядъ до послѣднитѣ поколения».

Тръгванъето на Франклина причини живо и всеобщо съжаленье и участие. Кралицата му проводи своитѣ носилки, за по лесното му преминаване въ Хавръ. Съ сълзи на очитѣ той са опрости съ своитѣ драги приятели Френци, особито съ Г-жа Хелведиусъ, която той са ненадѣваше да види вече въ живота си. Подиръ нѣколко време Франклинъ писа на тѣзи почтенна жена отъ брѣговетѣ на Америка като ѝ исказваше най трогателна нѣжность: «Безъ да глѣдамъ на неизмѣрното пространство на моретата, които ни раздѣлятъ, азъ простирамъ къмъ васъ ръка като очикамъ цѣлувка, която твърдо са надѣвамъ ще ви дамъ кога годѣ».

Като излѣзе изъ Хавръ съ двамата си внуци на 28 Юний 1785 година Франклинъ пристигна на 14 Септемврия въ Филадельфия. Когато стѣпни на американската земя, той написа послѣднитѣ думи въ своя дневникъ: «Хиляди благодарения Богу за всичкитѣ му милости».